

theologisch elftal

Smalbrugge

De Korte · Hoogenkamp · Van Es · Kalsky

Leegte · Van Vlastuin · Klapheck

Tollefsen · Oosterhuis · Borgman

Het is zwart of wit in Nederland. De ophef rond het Familiecongres vorige week maakte dat opnieuw duidelijk, vinden twee Elftalspelers. Rabbijn Elisa Klapheck: 'Je bent religieus of atheïst'. Hoogleraar Erik Borgman: 'Nederlanders reageren als de karikatuur die een ander van hen schetst'.

Congres met spruitjeslucht

Erik Borgman: Ik heb ook aan debatten deelgenomen waarvan ik dacht: hier telt maar één mening, ik kan net zo goed naar huis gaan.

Elisa Klapheck: In Duitsland is men makkelijker. Ze eten later en nemen de kinderen mee. Nederlanders

mee oneens zijn, zegt Borgman, mag de ander zijn opvatting eigenlijk niet uitgedragen, bang als we zijn dat de gemeenschap uit elkaar valt. „Dit is beledigend, zeggen wij als de dominante Nederlandse cultuur verweten wordt dat ze geen grenzen stelt. Maar zo word je de karikatuur die de tegenstander van je schetst. Maak duidelijk wat we belangrijk vinden om te verdedigen, waar we tegen zijn en waarom. En niet abstract onze vrijheid verdedigen om te doen wat we zelf goeddunken.”

Rabbijn Elisa Klapheck noemt de Nederlandse samenleving een 'gespleten maatschappij'. Je bent religi-

socialen verbanden is volgens Klapheck te vinden in het christendom. „Kijk naar de heilige familie. Jozef was bereid de vader te zijn van Jezus, waarmee hij geen biologische band had. Maria was de geëmancipeerde vrouw en Jezus het bijzondere kind. Het kerngezin wordt in de Bijbel veel breder gezien.” Ze haalt Lukas 8 aan, waarin Jezus' moeder en broers naar hem vragen, terwijl hij in een menigte staat. Aan de boodschapper laat Jezus weten dat zijn moeder en broers degenen zijn die naar het woord van God luisteren en ernaar handelen. „Die familie is veel groter.”

Nederlanders lijken dus geen ver-